

Протокол № 1
наради робочої групи з питань розроблення проєкту
Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської ТГ
на 2022 рік та основних напрямів розвитку на 2023-2024 роки та підготовки
прогнозу бюджету Сумської міської ТГ на 2022-2024 роки та проєкту
бюджету Сумської міської ТГ на 2022 рік

м. Суми

28 липня 2021 року, 10⁰⁰
в режимі відеоконференції

Головуючий:

Липова С.А.

- директор Департаменту фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради,
заступник керівника робочої групи.

Присутні (17 осіб):

Члени робочої групи (15 осіб):	
Щелінський А.В.	- заступник начальника відділу прогнозування доходів Департаменту фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради, секретар робочої групи
Резнік О.М.	- секретар Сумської міської ради
Ищенко Т.Д.	- заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради
Мотречко В.В.	- заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради
Поляков С.В.	- заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради
Павлик Ю.А.	- керуючий справами виконавчого комітету
Дяденко І.О.	- член постійної комісії з питань планування соціально-економічного розвитку, бюджету, фінансів, розвитку підприємництва, торгівлі та послуг, регуляторної політики Сумської міської ради
Костенко О.А.	- начальник відділу бухгалтерського обліку та звітності, головний бухгалтер виконавчого комітету Сумської міської ради
Данильченко А.М.	- начальник управління освіти і науки Сумської міської ради
Чумаченко О.Ю.	- начальника управління охорони здоров'я Сумської міської ради
Масік Т.О.	- директор департаменту соціального захисту населення Сумської міської ради
Вдовенко О.М.	- головний спеціаліст відділу культури Сумської міської ради

Співаков Р.В.	- заступник начальника управління – начальник відділу – головний бухгалтер управління архітектури та містобудування Сумської міської ради
Клименко Ю.М.	- директор Департаменту забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради
Депутати Сумської міської ради (2 осіб):	
Баранов А.В.	- депутат Сумської міської ради VIII скликання;
Кубрак О.М.	- депутат Сумської міської ради VIII скликання;

Відсутні члени робочої групи (21 осіб): Лисенко О.М., Бондаренко М.С., Войтенко М.Г., Акперов В.В., Жиленко В.М., Кальченко І.В., Шилов В.О., Перепека І.О., Галаєв Р.М.-Ш., Грובהва В.П., Чепік В.І., Косяненко Є.С., Дмитренко С.М., Тихенко К.П., Домінас В.М., Дериземля В.М., Подопрігора В.В., Журба О.І., Голопоров Р.В., Шилов В.В., Зігуненко М.О.

Порядок денний:

1. Ознайомлення членів робочої групи з основними етапами розроблення проекту Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2022 рік та основних напрямів розвитку на 2023-2024 роки.
2. Ознайомлення членів робочої групи з основними етапами формування прогнозу бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки та проекту бюджету на 2022 рік.
3. Розгляд основних параметрів дохідної частини бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки.
4. Підведення підсумків.

Директор Департаменту фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради (далі по тексту – Департамент) **Липова С.А.** доповіла, що для розробки прогнозу Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2022 рік та основних напрямів розвитку на 2023-2024 роки та підготовки прогнозу бюджету Сумської міської ТГ на 2022-2024 роки та проекту бюджету Сумської міської ТГ на 2022 рік, прийняті розпорядження міського голови від 25.06.2021 № 206-Р (зі змінами від 19.07.2021 № 239-Р) та від 05.07.2021 № 219-Р (зі змінами від 14.07.2021 № 225-Р) з зазначених питань, відповідно до яких створено робочу групу, керівником якої являється міський голова Лисенко О.М.

Дане засідання є установчим і на ньому будуть розглянуті питання щодо основних підходів та нормативного регулювання процесів підготовки проекту Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2022 рік та основних напрямів розвитку на 2023–2024 роки, забезпечення складання прогнозу бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022–2024 роки та проекту бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022 рік.

Директор Департаменту Липова С.А. також зазначила, що на офіційному сайті Департаменту (<https://finance.smr.gov.ua>) в підрозділі «Прогноз» розділу «Бюджет» розміщено інструкційні матеріали щодо формування прогнозу бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки та проекту бюджету на 2022 рік.

1. Ознайомлення членів робочої групи з основними етапами розроблення проекту Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2022 рік та основних напрямів розвитку на 2023-2024 роки.

Заступник директора Департаменту-начальник управління економіки, інвестицій та фінансів програм соціального захисту Скиртач Л.А. доповіла, що проект Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2022 рік та основних напрямів розвитку на 2023 - 2024 роки (далі по тексті – Програма) розробляється на підставі розпорядження міського голови від 25.06.2021 № 206-Р «Про організацію розроблення проекту Програми економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади на 2022 рік та основних напрямів розвитку на 2023 - 2024 роки» та відповідно до:

- постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 335);

- постанови Кабінету Міністрів України від 31 травня 2021 року № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки»;

- постанови Кабінету Міністрів України від 31 травня 2021 року № 548 «Про схвалення Бюджетної декларації на 2022-2024 роки»;

- бюджетного календаря, затвердженого рішенням Сумської міської ради від 30 березня 2016 року № 503-МР «Про затвердження Бюджетного регламенту Сумської міської ради»;

- рішення виконавчого комітету Сумської міської ради від 29.06.2021 № 349 «Про затвердження Плану заходів щодо складання прогнозу бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки та Плану заходів щодо складання проекту бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022 рік»;

- листа Міністерства фінансів України від 09.06.2021 № 05110-14-6/25074 «Про прогнози місцевих бюджетів на 2022-2024 роки».

Вказаним розпорядженням міського голови від 25.06.2021 № 206-Р визначена орієнтовна структура інформації для формування розділів проекту Програми, а саме:

1. *Аналіз існуючої динаміки, тенденцій розвитку галузі (сфери діяльності) у 2021 році, чинників, що їх зумовлюють (до 1 сторінки).*

2. *Проблеми галузі (сфери діяльності).*

3. *Мета, пріоритетні напрями (1-2 напрями), цілі та завдання розвитку галузі (сфери діяльності) у 2022 році з урахуванням стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку міста Суми до 2030 року.*

4. *Шляхи розв'язання головних проблем та досягнення поставлених цілей у 2022 році.*

5. *Кількісні та якісні показники ефективності реалізації завдань (у формі таблиці, яка надсилається додатково) у 2020-2022 роках.*

6. *Очікувані результати реалізації цілей та завдань.*

7. *Основні напрями розвитку Сумської міської територіальної громади на 2023-2024 роки із визначенням відповідних завдань (окремо по роках) з урахуванням стратегічних та оперативних цілей Стратегії розвитку міста Суми до 2030 року.*

8. *Заходи з реалізації завдань економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади у відповідній галузі (сфері діяльності) на 2022 рік, що мають інноваційний або інвестиційний характер (відображають розвиток, а не поточну роботу), з обов'язковим визначенням механізму здійснення цих заходів (нормативно-правове, організаційне та фінансове забезпечення (обсяги та джерела фінансування), відповідальних виконавців, термінів виконання, очікуваних результатів (індикатори ефективності та результативності).*

9. *Перелік цільових (комплексних) програм відповідної галузі, що будуть реалізовуватись у 2022 році (із зазначенням повної назви, рішення Сумської міської ради про її затвердження, термінів реалізації, обсягів, джерел фінансування та очікуваних результатів впровадження).*

10. *Основні показники економічного і соціального розвитку Сумської міської територіальної громади за 2019-2020 (звіт), 2021 (очікувані) та прогнозні на 2023-2024 роки (за формою, що надсилається додатково).*

З метою формування проекту Програми Департаментом (лист від 06.07.2021 № 2252/04.03.06-06) надіслані відповідні запити на отримання необхідної інформації у термін до 30 липня 2021 року до виконавчих органів, комунальних підприємств Сумської міської ради, підприємств тепло- та газозабезпечення, Сумського міського центру зайнятості, Головного управління ДПС у Сумській області тощо.

Цього року процес розроблення проекту Програми розпочато раніше у зв'язку підготовкою прогнозу бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022 - 2024 роки.

Наразі триває робота з розробки розрахункових прогнозних показників економічного та соціального розвитку Сумської міської ТГ, в тому числі для складання прогнозу бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022 – 2024 роки. Вказаний прогноз складається, виходячи з аналізу статистичних показників розвитку Сумської міської ТГ за попередні та поточний роки з урахуванням тенденцій економічного розвитку держави, зокрема основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки.

Також заступником директора Департаменту – начальником управління економіки, інвестицій та фінансів програм соціального захисту Скиртак Л.А. було акцентовано увагу, що інформація для формування розділів

Програми, зокрема кількісні та якісні показники ефективності реалізації завдань у 2020-2022 роках, мають відображати розвиток, а не поточну роботу, та надаватися як в цілому по Сумській міській ТГ, так і по старостинських округах.

2. Ознайомлення членів робочої групи з основними етапами формування прогнозу бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки та проекту бюджету на 2022 рік.

Заступник директора Департаменту Співакова Л.І. доповіла, що запровадження середньострокового планування для місцевих бюджетів відповідно до статті 75¹ Бюджетного кодексу України **розпочинається з 2021 року** (Законом України № 553-IX від 13.04.2020 було призупинено норми статті 75¹ до 1 січня 2021 року (пункт 2 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України).

Метою середньострокового бюджетного планування є:

- створення ефективного механізму управління бюджетним процесом;
- встановлення зв'язку між стратегічними цілями та можливостями бюджету у середньостроковій перспективі.

Це дозволить оцінити:

- фінансові потреби, необхідні для здійснення запланованих цілей;
- баланс між надходженнями та видатками на кожний рік прогнозу.

Заступник Директора Департаменту Співакова Л.І. також зазначила, що Законом України № 2646 від 06.12.2018 було внесено зміни до Бюджетного Кодексу України, відповідно до якого:

- у **статті 75** визначено, що проект місцевого бюджету на плановий бюджетний період ґрунтується на показниках визначених у прогнозі бюджету, схваленому у році що передує плановому;

- **та доповнено статтею 75¹ «Складання та схвалення прогнозу місцевого бюджету» де визначено:**

➤ *Відповідно до частини першої статті 75¹ Бюджетного кодексу України «Місцевий фінансовий орган щороку спільно з іншими головними розпорядниками бюджетних коштів відповідно до цілей та пріоритетів, визначених у прогнозних та програмних документах економічного і соціального розвитку України і відповідної території та з урахуванням Бюджетної декларації складає прогноз місцевого бюджету – документ середньострокового бюджетного планування, що визначає показники місцевого бюджету на середньостроковий період і є основою для складання проекту місцевого бюджету.»*

На виконання вищевказаного Кабінетом Міністрів України схвалені постанови від 31 травня 2021 р., а саме:

№ 548 «Про схвалення Бюджетної декларації на 2022-2024 роки»;

№ 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки».

Міністерством фінансів України на сьогодні розроблено та затверджено:

- Методичні рекомендації щодо підготовки та затвердження Бюджетного регламенту проходження бюджетного процесу на місцевому рівні, якими доведено рекомендований план заходів щодо складання проекту місцевого бюджету (наказ від 31.05.2021 № 228).

- Типову форму прогнозу місцевого бюджету (з додатками 1-12) та Інструкцію щодо його складання (наказ від 02.06.2021 № 314, зі змінами до Інструкції від 09.07.2021 № 383).

При цьому, Наказом Міністерства фінансів України від 26.02.2021 року № 126 «Про затвердження змін до Типової форми рішення про місцевий бюджет» затверджено нову редакцію додатку № 6 «Обсяги капітальних вкладень бюджету у розрізі інвестиційних проєктів у 20__ році» у зв'язку із виключенням частини 5 статті 71 Бюджетного кодексу України щодо обов'язкового розподілу за об'єктами коштів бюджету розвитку щодо здійснення заходів на будівництво, реконструкцію та реставрацію, капітальний ремонт об'єктів виробничої, комунікаційної та соціальної інфраструктури (згідно із Законом № 1081-ІХ від 15.12.2020). Водночас, частину 2 статті 76 Бюджетного кодексу України доповнено положенням, відповідно до якого рішенням про місцевий бюджет повинні визначатися обсяги капітальних вкладень в розрізі інвестиційних проєктів (створення (будівництво), реконструкцію, технічне переоснащення основних засобів в розрізі інвестиційних проєктів). Відповідні зміни стосуються і прогнозу бюджету на 2022-2024 роки.

- Методичні рекомендації щодо здійснення підготовки пропозицій до прогнозу місцевого бюджету (наказ від 23.06.2021 № 365).

Також Департаментом отримано лист від Міністерства фінансів України «Про прогнози місцевих бюджетів на 2022-2024 роки» (від 09.06.2021 № 05110-14-6/25074).

Враховуючи вищезазначене, Департаментом підготовлено:

- *Інструктивний лист (від 25.05.2021 № 1764/04.02.01-08)*, який направлено головним розпорядникам бюджетних коштів щодо запровадження з 1 січня 2021 року середньострокового бюджетного планування на рівні місцевих бюджетів, та яким доведено проєкти форм пропозицій до прогнозу бюджету Сумської міської ТГ та додатки до пропозицій розроблені Департаментом, які дають можливість здійснювати більш детальний аналіз показників на середньостроковий період в порівнянні з попередніми роками (виконання за 2019 та 2020 роки, затвержені призначення на 2021 рік та планові на 2022-2024 роки).

- *Рішення виконавчого комітету Сумської міської ради (від 29.06.2021 № 349)* щодо затвердження Плану заходів щодо складання прогнозу бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки та Плану заходів щодо складання проєкту бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022 рік.

➤ *Частина третя статті 75¹ Бюджетного кодексу України* передбачає, що «**Місцевий фінансовий орган на підставі основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України та основних прогнозних показників економічного і соціального розвитку відповідної території на середньостроковий період та аналізу виконання місцевого бюджету у попередніх та поточному бюджетних періодах прогнозує обсяги доходів місцевого бюджету, визначає обсяги фінансування місцевого бюджету, повернення кредитів до місцевого бюджету та орієнтовні граничні показники видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету на середньостроковий період».**

➤ Частина четверта статті 75¹ Бюджетного кодексу України передбачає що **«Місцевий фінансовий орган розробляє** та у визначені ним терміни доводить до головних розпорядників бюджетних коштів інструкції з підготовки пропозицій до прогнозу місцевого бюджету та **орієнтовні граничні показники** видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету на середньостроковий період.

Інструкції з підготовки пропозицій до прогнозу місцевого бюджету можуть запроваджувати додаткові фінансові обмеження, організаційні та інші вимоги, яких зобов'язані дотримуватися всі розпорядники бюджетних коштів у процесі підготовки пропозицій до прогнозу місцевого бюджету.

Місцевий фінансовий орган здійснює аналіз поданих головними розпорядниками бюджетних коштів пропозицій до прогнозу місцевого бюджету на відповідність доведеним орієнтовним граничним показникам видатків місцевого бюджету та надання кредитів з місцевого бюджету і вимогам доведених інструкцій.».

На підставі наказу Міністерства фінансів України від 23.06.2021 № 365 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо здійснення підготовки пропозицій до прогнозу місцевого бюджету» Департаментом була розроблена та затверджена **наказом від 01.07.2021 № 32** «Інструкція з підготовки пропозицій до прогнозу бюджету Сумської міської територіальної громади». При цьому, було зазначено, що пропозиції до прогнозу бюджету Сумської міської територіальної громади формуються у такій послідовності:

1) Департамент відповідно до основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на прогнозні роки, аналізу виконання бюджету Сумської міської ТГ у попередніх та поточному бюджетних періодах та за участю органів, що контролюють справляння надходжень бюджету, забезпечує прогнозування обсягів доходів бюджету, визначає обсяги фінансування бюджету, повернення кредитів до бюджету на середньостроковий період та розраховує загальні орієнтовні граничні показники у термін не пізніше 01 липня року, що передує плановому.

2) Департамент у межах загальних орієнтовних граничних показників, розраховує орієнтовні граничні показники та разом з даною Інструкцією доводить їх до головних розпорядників бюджетних коштів у термін не пізніше 05 липня року, що передує плановому.

3) Головні розпорядники відповідно до доведених Департаментом орієнтовних граничних показників, а також з урахуванням вимог даної Інструкції складають пропозиції до прогнозу бюджету Сумської міської ТГ та подають їх до Департаменту у встановлені ним терміни, але не пізніше 15 липня року, що передує плановому.

4) Департамент здійснює аналіз поданих головними розпорядниками пропозицій до прогнозу бюджету Сумської міської ТГ на відповідність доведеним орієнтовним граничним показникам і вимогам даної Інструкції, за результатами якого директор Департаменту приймає рішення про включення поданих пропозицій до прогнозу бюджету Сумської міської ТГ.

➤ Частиною п'ятою статті 75¹ Бюджетного кодексу України передбачено «Місцеві фінансові органи до 15 серпня року, що передує

плановому, подають до Ради міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій, виконавчих органів відповідних місцевих рад прогнози відповідних місцевих бюджетів.».

➤ *Частиною шостою статті 75¹ Бюджетного кодексу України передбачено «Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних місцевих рад не пізніше 1 вересня року, що передує плановому, розглядають та схвалюють прогнози відповідних місцевих бюджетів і у п'ятиденний строк подають їх разом із фінансово-економічним обґрунтуванням до Верховної Ради Автономної Республіки Крим, відповідних місцевих рад для розгляду у порядку, визначеному відповідними радами.».*

Заступник директора Департаменту Співакова Л.І. також зазначила, що всі матеріали стосовно формування прогнозу бюджету Сумської міської ради були направлені головним розпорядникам бюджетних коштів для опрацювання та використання в роботі, розміщені на офіційному сайті Департаменту (<https://finance.smr.gov.ua>) у розділі підрозділі «Прогноз» розділу «Бюджет» та зупинилася на деяких аспектах, зокрема:

1) Постанова Кабінету міністрів України від 31 травня 2021 р. № 586 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2022-2024 роки» враховує основні макроекономічні і соціального розвитку України на 2022-2024 роки, а саме (у %):

	2022 рік	2023 рік	2024 рік
Індекс споживчих цін: у середньому до попереднього року, %	107,2	106,0	105,2
Індекс споживчих цін: грудень до грудня попереднього року, %	106,2	105,3	105,0
✓ застосовано Департаментом на видатки на надання послуг відповідно до укладених угод, %	106,2	105,3	105,0
✓ застосовано Департаментом на видатки на придбання предметів та товарів, %	105,0	105,3	105,0
Індекс цін виробників промислової продукції (грудень до грудня попереднього року), % застосовано Департаментом на видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв	107,8	106,2	105,7

2) Розгляд особливостей складання прогнозу місцевих бюджетів на 2022-2024 роки (лист Міністерства фінансів України від 09.06.2021 № 05110-14-6/18181), а саме:

Розмір мінімальної заробітної плати працівників бюджетних установ та розмір посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки:

	Мінімальна заробітна плата		Посадовий оклад працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки	
	грн	темпи росту, %	грн	темпи росту, %
Середня за 2021 рік (з січень 6.000 грн, з грудня 6.500 грн.)	6 042		2 688	(січень - 2.670 грн, з грудня - 2.893 грн.)
Середня за 2022 рік	6550	8,4	2 914	8,4
з 01 січня 2022 року	6 500		2 893	
з 01 жовтня 2022 року	6 700	3,1	2 982	3,1
з 01 січня 2023 року	7 176	7,1	3 193	7,1
з 01 січня 2024 року	7 665	6,8	3 411	6,8

Прогнозний прожитковий мінімум на 2022 – 2024 роки

Прожитковий мінімум грн.:	2022 рік			2023 рік			2024 рік		
	з січня	з липня	з грудня	з січня	з липня	з грудня	з січня	з липня	з грудня
на одну особу	2 393	2 508	2 589	2 589	2 713	2 778	2 778	2 911	2 972
для дітей віком до 6 років	2 100	2 201	2 272	2 272	2 381	2 438	2 438	2 555	2 609
для дітей віком від 6 років до 18 років	2 618	2 744	2 833	2 833	2 969	3 040	3 040	3 186	3 253
для працездатних осіб	2 481	2 600	2 684	2 684	2 813	2 880	2 880	3 018	3 082
для осіб, які втратили працездатність	1 934	2 027	2 093	2 093	2 193	2 246	2 246	2 354	2 403

3) Департаментом відповідно до листа від 05.07.2021 р. №2229/04.02.01-08 «Про орієнтовні граничні показники видатків та надання кредитів з бюджету Сумської міської ТГ на середньостроковий період» визначено основні параметри, які враховані в орієнтовних граничних показниках.

При цьому:

Головний розпорядник здійснює розподіл орієнтовних граничних показників за бюджетними програмами з урахуванням планів діяльності на середньостроковий період, звітів про виконання паспортів бюджетних програм та результатів оцінки ефективності бюджетних програм.

Під час розподілу орієнтовних граничних показників за бюджетними програмами головний розпорядник має прагнути досягти цілей державної політики в межах доведених показників, спрямовуючи кошти на заходи відповідно до їх пріоритетності та актуальності.

Також, головними розпорядниками, повинні бути враховані гендерні аспекти під час формування характеристик бюджетних програм.

Під час здійснення розподілу орієнтовних граничних показників видатків та надання кредитів з бюджету Сумської міської ТГ на середньостроковий період головним розпорядникам бюджетних коштів слід врахувати:

➤ **Видатки на оплату праці** - обрахувати з урахуванням запровадження нових розмірів мінімальної заробітної плати працівників бюджетних установ, посадового окладу працівника I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки на місяць, інші надбавки, доплати та премії, виходячи з умов, що діяли станом на 01.01.2021 року (по *КТПКВК 0160 «Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, об'єднаних територіальних громадах»* слід керуватися нормами законодавства та іншими розпорядчими документами, що діяли станом на 01.01.2021 року).

➤ **Видатки на оплату комунальних послуг та енергоносіїв** на 2022 рік розрахувати з урахуванням діючих станом на 01.07.2021р. цін і тарифів на оплату комунальних послуг та енергоносіїв, з урахуванням коефіцієнту 1,078. Розрахунки прогнозу на 2023 - 2024 роки здійснювати виходячи із показників індексу цін виробників (грудень до грудня попереднього року), а саме проти попереднього у 2023 році видатки слід збільшити з урахуванням коефіцієнту 1,062, у 2024 році – 1,057.

➤ **Інші видатки** мають бути заплановані з урахуванням діючих цін та тарифів на надання послуг відповідно до укладених угод із застосуванням індексу споживчих цін у 2022 році – 1,062, у 2023 році – 1,053, у 2024 році – 1,050, а придбання предметів та товарів виходячи з мінімальної потреби установ із застосуванням індексу у 2022 році – 1,050, у 2023 році – 1,053, у 2024 році – 1,050.

3. Розгляд основних параметрів дохідної частини бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки.

Заступник начальника управління бюджету, обліку та звітності - начальник відділу прогнозування доходів Департаменту Куцомеля Н.О. доповіла про основні параметри дохідної частини бюджету Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 рік, а саме:

По бюджету Сумської міської ТГ Міністерством фінансів України визначено:

1) Прогнозний обсяг освітньої субвенції:

- на 2022 рік – 526,5 млн. грн., що на 44,1 млн. грн. (або 9,1 %, приріст мін. ЗП – 8,4 %) більше показника 2021 року (*Довідково: в 2021 році - 482,4 млн. грн. (+27,5 % до 2020 року, при прирості мін. ЗП – 25,5 %)*);

- на 2023 рік – 576,7 млн. грн., що на 50,1 млн. грн., або на 9,5 % більше показника 2022 року (приріст мін. ЗП – 9,6 %);

- на 2024 рік – 616,0 млн. грн., що на 39,4 млн. грн., або на 6,8 % більше показника 2023 року (приріст мін. ЗП – 6,8 %).

2) Прогнозний обсяг реверсної дотації (вилучення):

- на 2022 рік – 133,4 млн. грн., що на 32,5 млн. грн., або на 32,3 % більше показника 2021 року (Довідково: в 2021 році до державного бюджету вилучено – 100,9 млн. гривень).

- на 2023 рік – 157,4 млн. грн.,

- на 2024 рік – 185,8 млн. гривень.

При цьому було зазначено, що Департаментом на 2022 рік опрацьовано 62 довідки коригування бази по ПДФО, а саме:

- 38 довідок – про прийняття бази по ПДФО до бюджету Сумської міської ТГ «+» 39,7 млн. грн. (переважно за рахунок КП Сумської обласної ради);

- 24 довідок – про передачу бази по ПДФО з бюджету Сумської міської ТГ «->» 1,1 млн. грн. (найбільші: ТОВ «Енера Суми», ТОВ «Авіс Зернотрейд» та інші).

Прогнозований обсяг реверсної дотації на 2022 рік буде уточнюватись оскільки ведеться робота по передачі бази по ПДФО до інших територіальних громад (по АТ «Сумиобленерго», а це «->» 2,6 млн. гривень).

Згідно Бюджетної декларації на 2022 - 2024 роки (затверджена в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 548) за розрахунками Міністерства фінансів України приріст надходжень по дохідній частині становить:

	% приросту		
	2022 рік Прогноз	2023 рік Прогноз	2024 рік Прогноз
На державному рівні згідно Бюджетної декларації на 2022-2024 роки			
Всього без урахування міжбюджетних трансфертів, %	+11,2	+9,2	+8,8
Загальний фонд	+10,9	+10,5	+9,6
Спеціальний фонд	+13,5	Надходження заплановано на рівні 2022 року	+1,9
Доходи місцевих бюджетів без урахування міжбюджетних трансфертів			
Загальний фонд + Спеціальний фонд	+13,8	+11,1	+11,3

Попередній розрахунок обсягу дохідної частини до прогнозу бюджету Сумської міської ТГ на 2022 – 2024 роки по загальному та спеціальному фонду здійснено з урахуванням:

- виконання показників дохідної частини бюджету за 6 місяців 2021 року;
- норм чинного Бюджетного та Податкового кодексів України;
- основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2022 - 2024 роки (затверджені в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31.05.2021 № 586),
- розрахунків обсягів надходжень податків і зборів (обов'язкових платежів) на 2022 – 2024 роки виконавчих органів Сумської міської ради, Головного управління ДПС у Сумській області, бюджетоутворюючих підприємств міста.

Заступник начальника управління бюджету, обліку та звітності - начальник відділу прогнозування доходів Департаменту Куцомеля Н.О. зазначила, що більш детально (в розрізі надходжень) щодо обсягів дохідної частини бюджету Сумської міської ТГ на 2022 - 2024 роки на наступному засіданні Робочої групи буде розглянуто та заслухано виконавчі органи Сумської міської ради відповідно до закріплення згідно рішення виконавчого комітету від 29.01.2021 № 30 «Про заходи щодо виконання дохідної частини бюджету Сумської міської територіальної громади в 2021 році».

Також всіх присутніх було ознайомлено з основними аспектами по законопроектах, які розміщені на сайті Верховної ради України:

Найменування проєкту Закону України	Короткий зміст
<p>Проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо подальшого зміцнення фінансової спроможності громад» (№ 5066 від 15.02.2021)</p>	<p>Проектом пропонується:</p> <p>Збільшити частку зарахування ПДФО до бюджетів громад із 60 до 65 відсотків.</p> <p>У разі прийняття в 2022 році орієнтовна річна сума додаткових надходжень становитиме «+» 105,6 млн. грн.</p>
<p>Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» (№ 5600 від 02.06.2021)</p>	<p>Проектом пропонується:</p> <p><u>У частині індексації ставок:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ставки акцизного податку на алкогольні напої, екологічного податку (крім ставок за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти) пропонується збільшити на 5 % з урахуванням індексу споживчих цін за 2020 рік. 2. Ставки екологічного податку за скиди забруднюючих речовин у водні об'єкти пропонується збільшити в 1,6 раза та передбачити їх підвищення у 8 разів до 2029 року (поступово). <p>У разі прийняття в 2022 році орієнтовна річна сума додаткових надходження по екологічному податку складе «+» 0,1 млн. грн.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Пропонується перенести на виробників та імпортерів обов'язок сплати 5 % акцизного податку з роздрібного продажу тютюнових виробів, який на сьогодні сплачують суб'єкти роздрібною торгівлі. 4. Ставки рентної плати за спеціальне використання лісових ресурсів пропонується збільшити на 14,5% з урахуванням індексу споживчих цін за 2020 рік. <p><u>У частині податку на доходи фізичних осіб:</u></p> <p>Пропонується запровадити оподаткування податку на доходи фізичних осіб за ставкою 18% доходів, отриманих від продажу протягом звітного податкового року третього та наступних об'єктів нерухомості (зараз 0 % та 5 % від продажу протягом звітного податкового року більш як одного з об'єктів нерухомості).</p>

Найменування проєкту Закону України	Короткий зміст
	<p>(Довідково: Міністерство фінансів України збільшує в Бюджетній Декларації податок на доходи фізичних осіб на 2022 рік на 16,8 %)</p> <p>У частині плати за землю пропонується:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розширити базу оподаткування за рахунок запровадження оподаткування земельним податком земельних ділянок, право власності на які не оформлено, але вони фактично використовуються; - скасувати пільги з плати за землю за земельні ділянки, надані закладам науки, які повністю утримуються за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів (у разі нецільового використання земельних ділянок); - скасувати мораторій на індексацію нормативної грошової оцінки для всіх земель крім сільськогосподарських угідь, яка використовується для цілей оподаткування платою за землю земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) та інших земель несільськогосподарського призначення. <p>У разі прийняття в 2022 році орієнтовні річні додаткові надходження по платі за землю складуть «+» 14,0 млн. грн.</p> <ul style="list-style-type: none"> - запровадити формулу для визначення мінімального податкового зобов'язання з 1 гектара землі для власників та користувачів земельних ділянок сільськогосподарського призначення. <p>У частині єдиного податку: Пропонується виключити з платників єдиного податку IV групи – платників, основним видом діяльності яких є розведення свійської птиці, страусів та перепелів.</p> <p>В разі запровадження даних змін вищезазначені підприємства будуть змушені перейти на III групу спрощеної системи оподаткування або на загальну систему оподаткування.</p> <p><i>(Додатково: до бюджету Сумської міської ТГ в 2021 році надійшли кошти в сумі 2,2 тис. гривень).</i></p> <p>У частині місцевих податків і зборів:</p> <p><u>Пропонується на рішення про встановлення місцевих податків та зборів не поширюється дія законодавства щодо здійснення державної регуляторної політики та регуляторної діяльності:</u></p>

Найменування проєкту Закону України	Короткий зміст
	<p>Статтю 12.5 - доповнено текстом наступного змісту: На рішення про встановлення місцевих податків та зборів, прийняті на підставі і на виконання вимог цього Кодексу, не поширюється дія законодавства щодо здійснення державної регуляторної політики та регуляторної діяльності.</p> <p style="text-align: center;"><u>Та інше</u></p>
<p>Проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень» (№ 5600 від 02.06.2021) опрацьовується в комітетах з урахуванням пропозицій представників бізнесу до другого читання. Згідно засобів масової інформації на даний час запропоновано 11 000 правок</p>	
<p>Проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування окремих адміністративних зборів за державну реєстрацію у сфері містобудівної діяльності» (№5656 від 11.06.2021)</p>	<p>Проектом передбачено зарахування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 70 відсотків адміністративного збору за державну реєстрацію у сфері містобудівної діяльності, що здійснюється виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, до бюджетів місцевого самоврядування за місцем розташування об'єктів будівництва; - 30 відсотків плати, еквівалентної адміністративному збору у сфері містобудівної діяльності, яка стягується нотаріусами до спеціального фонду державного бюджету України (на забезпечення функціонування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва). <p>На сьогоднішній день до бюджету Сумської міської ТГ надходять кошти по коду бюджетної класифікації доходів 22012500 «Плата за надання адміністративних послуг»</p> <p><i>(Довідково: у 2020 році до бюджету Сумської міської ТГ надійшли кошти в сумі 249,1 тис. грн.; за 6 місяців 2021 року – 134,0 тис. гривень).</i></p>
<p>Проект Закону України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо зарахування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі тютюнових виробів» (№ 5719 від 01.07.2021)</p>	<p>Проектом передбачено внесення змін до статті 64 Бюджетного кодексу України та зарахування до загального фонду бюджету територіальних громад:</p> <p>1) «16) акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів (крім акцизного податку, визначеного пунктом 16-3 цієї частини статті);</p> <p>16-3) акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі тютюнових виробів, тютюну та промислових замінників тютюну, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, зараховується до відповідних бюджетів місцевого</p>

Найменування проєкту Закону України	Короткий зміст
	<p>самоврядування в автоматичному режимі пропорційно до частки відповідно до частини третьої цієї статті.»</p> <p>2) Запровадження нового механізму розподілу надходжень від акцизного податку з роздрібного продажу тютюнових виробів між бюджетами місцевого самоврядування в автоматичному режимі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ДПС щомісячно до 15 числа розраховуватиме за визначеною у законопроекті формулою частки для зарахування до відповідного бюджету місцевого самоврядування акцизного податку з роздрібного продажу тютюнових виробів на основі даних реєстраторів розрахункових операцій; - зазначені частки оприлюднюватимуться на офіційному сайті ДПС щомісячно та не пізніше 20 числа кожного місяця надаватимуться Казначейству; - Казначейство не пізніше останнього дня місяця, що слідує за звітним розподілятиме акцизний податок з роздрібного продажу тютюнових виробів між бюджетами місцевого самоврядування автоматично на підставі визначених ДПС часток. <p><i>(Довідково: у 2020 році до бюджету Сумської міської ТГ надійшли кошти в сумі 35,0 млн. грн.; за 6 місяців 2021 року – 18,0 млн. гривень).</i></p>

4. Підведення підсумків.

Підводячи підсумки Директором Департаменту Липовою С.А. було зауважено на наступному:

1. До 5 серпня 2021 року у разі виникнення додаткових питань будуть проведені погоджувальні наради з головними розпорядниками бюджетних коштів щодо показників прогнозу бюджету Сумської міської ТГ.

2. До 15 серпня 2021 року необхідно подати сформований прогноз бюджету Сумської міської ТГ на 2022-2024 роки на розгляд та схвалення виконавчим комітетом Сумської міської ради.

3. Всім учасникам бюджетного процесу необхідно підійти виважено та відповідально до даного питання.

Заслухавши всіх присутніх Робоча група вирішила:

1. Департаменту фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради (Липовій С.А.) на наступне засідання Робочої групи підготувати інформацію щодо:

- прогнозних показників економічного і соціального розвитку Сумської міської ТГ на 2022-2024 роки;

- показників дохідної частини прогнозу бюджету Сумської міської ТГ на 2022-2024 роки.

2. Виконавчим органам Сумської міської ради бути готовим до обговорення

прогнозних показників економічного і соціального розвитку Сумської міської ТГ на 2022-2024 роки та показників дохідної частини прогнозу бюджету Сумської міської ТГ на 2022-2024 роки відповідно до закріплення.

3. Наступне засідання Робочої групи запланувати на 1 декаду серпня 2021 року (конкретну дату та час проведення засідання буде повідомлено додатково).

**Директор Департаменту фінансів,
економіки та інвестицій
Сумської міської ради,
заступник керівника робочої групи**

Липова С.А.

Секретар робочої групи

Щелінський А.В.